

BELEIDSNOTA OVERHEIDSBEDRIJVEN, TELECOMMUNICATIE EN POST

2021 – VERSIE 2.0

Met de covid19-crisis kan het belang van een sterke telecominfrastructuur nog nauwelijks worden overschat. Deze periode heeft de noodzaak voor huishoudens en bedrijven om te kunnen beschikken over betrouwbare en efficiënte netwerken geaccentueerd. Vandaag beleven we daardoor een momentum: de coronacrisis heeft er, zonder ons toedoen, voor gezorgd dat België, en in het bijzonder de overheid, een technologische sprong van meerdere jaren kon maken. Van de ene dag op de andere hebben burgers, bedrijven, overheidsdiensten en de samenleving in haar geheel digitaal moeten interageren om te kunnen blijven werken, produceren, in contact te blijven met elkaar,...

We moeten dit momentum benutten om de Belgische economie te moderniseren en de door Europa en de lidstaten zo gewenste digitale transitie waar te maken. Deze landelijke uitdaging kunnen we enkel aanpakken door een nauwe samenwerking met de Eerste Minister, de ministers van Economie, Financiën en Mobiliteit en de staatssecretaris voor Digitalisering met respect voor éénieders bevoegdheden. Als minister van Telecommunicatie zal ik een constructieve partner zijn binnen deze ambities.

5G zal een essentiële component zijn bij de digitale transformatie van onze bedrijven, naast artificiële intelligentie en big data. In die zin zal 5G cruciaal zijn om de concurrentiekracht en de productiviteit van onze industrieën op te krikken en een wezenlijk onderdeel vormen van het relancebeleid. De implementatie zal evenwel gebeuren op een wetenschappelijk verantwoorde manier met respect voor de volksgezondheid.

Daarom is het onze taak om de bedrijven, in het bijzonder de kmo's, en de burgers te ondersteunen en ervoor te zorgen dat niemand wordt uitgesloten van deze digitale transitie en dat iedereen er voordeel uit trekt. Telewerk en teleonderwijs zijn belangrijke illustraties, maar ook nieuwe toepassingen in andere strategische sectoren surfen mee op de vlucht die de digitalisering nam. Deze nieuwe digitaliseringssnelheid moet worden aangehouden. Ze is essentieel voor alle beleidsdomeinen en in het bijzonder om de ambities waar te maken in het domein van mobiliteit of energie. Ook ecologische ambities (denk alleen al maar aan minder verkeer) kunnen worden gerealiseerd via digitalisering. Vooral in de gezondheidszorg en in de strijd tegen Covid is digitalisering dé grote hefboom om massaal in te zetten op teleconsultaties. België kan en moet meegaan in deze evolutie omdat het zorgverstrekkers efficiënter en tevredener maakt, omdat we zo sneller diagnoses kunnen stellen, en omdat de patiënt in een steeds actievere samenleving op zoek is naar convenience.

België heeft er als open en gedigitaliseerde economie alle belang bij om hier sterk op in te zetten. In 2020 stond België op de 9de plaats in de DESI-rangschikking van 2020. Voor sommige indicatoren staan we in de top 5, voor andere is er ruimte voor verbetering. Onze land bezit belangrijke troeven, zoals onder meer supersnel internet, experten in hoogtechnologische domeinen, uitstekend onderwijs en techbedrijven, maar moet nog investeren in digitale vaardigheden op de arbeidsmarkt, ICT-afgestudeerden en digitale openbare diensten.

Er is ook ruimte voor verbetering op het gebied van de online-interactie tussen overheidsinstanties en burgers. Slechts 51 % van de Belgische inwoners die online zijn, maakt actief gebruik van e-overheidsdiensten. De digitale kloof wordt steeds kleiner en over het algemeen ligt het gebruik van internetdiensten in België iets boven het Europese gemiddelde. We blijven inzetten om deze kloof steeds kleiner te maken.

Voor de overheidsbedrijven zullen wij erop toezien dat de vooropgestelde competitiviteit en voorbeeldfunctie met elkaar verzoend kunnen worden. In dit kader, hebben autonome overheidsbedrijven een voorbeeldfunctie, onder andere op het vlak van sociale dialoog met personeel, permanente opleiding, duurzaamheid en, diversiteit, beheer van transformatieplannen, corporate governance.

Overheidsbedrijven bepalen mee de concurrentiepositie van ons land. Ze zijn performant, innovatief, laagdrempelig en stellen de klant centraal. Ze hebben bijzondere aandacht voor het creëren van duurzame tewerkstelling en kennisopbouw in ons land. In deze context zullen we de nodige maatregelen treffen om aan de uitdagingen en doelstellingen van deze ondernemingen tegemoet te komen in het licht van de Europese regelgeving die tegen 2024 van kracht wordt. De federale regering zal de nodige maatregelen nemen om te voorzien in hun essentiële opdracht van openbare dienst. De regering zal voor deze ondernemingen de strategie en de komende uitdagingen onderzoeken om hen in staat te stellen hun relevantie te behouden binnen de opdrachten waarvoor zij vandaag instaan.

Openbare taken en minimumeisen van overheidsbedrijven worden gedetailleerd gemeten en vastgelegd in wetgeving en sanctioneerbare beheerscontracten. De bevoegde overheidsinstanties beschikken over de nodige opvolgingscapaciteit. In sectoren met weinig concurrentie wordt de bescherming van de consument en KMO's versterkt.

De uitdagingen waar wij voorstaan, kunnen we enkel samen aanpakken. Digitalisering van de economie is een Europese topprioriteit geworden. De snelle opkomst van digitale innovaties en technologieën creëert bijzondere mogelijkheden voor ons land. We zullen ons opstellen als trouwe en constructieve partner van alle stakeholders in dit verhaal.

Telecommunicatie - Partner in de digitale transitie

1. Een performante infrastructuur

De belangrijkste werf op vlak van infrastructuur is de evolutie naar 5G. Er zal op korte termijn een draagvlak bij de stakeholders, met inbegrip van de burgers, gecreëerd worden voor de invoering van 5G en de uitrol van glasvezel. Daarbij zal rekening gehouden worden met de wetenschappelijke informatie ter zake (incl. gezondheidsaspecten), evenals de veiligheidsaspecten, de impact op het energieverbruik en de bevoegdheden van de deelstaten.

Er zal in samenwerking met de staatssecretaris voor Digitalisering en in overleg met de deelstaten een nationaal breedbandplan opgesteld worden en een veiling van de 5G-frequentiebanden georganiseerd.

De toekenning van de 5G-licenties is immers een voorwaarde voor de digitale transitie. Deze technologie biedt ongekennde mogelijkheden voor duurzaamheid in bedrijfsvoering en maatschappelijke integratie. De strategie van de Europese Commissie inzake 'connectivity for a European Gigabit Society' behelst een oproep tot 5G-dekking in alle stedelijke gebieden en een connectiviteit van ten minste 100 Mbps voor alle Europese huishoudens in 2025.

Het is ook de bedoeling om aanspraak te maken op de Europese fondsen die op dit gebied bestaan, in het bijzonder via CEF (Connecting Europe Facility).

Verder zullen we erop toezien dat – met inachtneming van de (inter)nationale studies over al dan niet schadelijke gevolgen van straling – de uitrol van 5G zal moeten voldoen aan de internationale normen (ICNIRP) met aandacht voor eventuele gezondheidsrisico's. De vooruitgang die het nieuwe 5G-netwerk met zich mee zal brengen zal tegen het licht van objectieve wetenschappelijke studies moeten gehouden worden, zodat de eventuele risico's voor de volksgezondheid tot een minimum beperkt kunnen worden. We monitoren daarbij ook de gezondheidseffecten op langere termijn. Tegelijk zullen we sensibiliseren om 'fake news' over deze technologie te ontkrachten. Het op te richten Kennis- en Leercentrum zal hierin een belangrijke rol spelen.

Het nieuwe 5G netwerk zal uitgerold worden in een context waar de Toolbox van de Europese Commissie inzake 5G en veiligheid eveneens uitgewerkt wordt, zodat onze burgers maar ook de ondernemingen de 5G netwerken in ons land in alle vertrouwen zullen kunnen gebruiken. De veiligheidsvoorschriften zullen ook rekening houden met de strategische rol die België en Brussel spelen in het hosten van internationale organisaties.

We zullen onderzoek voeren naar de problematiek van de investeringen in mobiele infrastructuur noodzakelijk om een optimale dekking te hebben, de zogenaamde witte zone en de benadering vanuit de verschillende bevoegdheidsniveaus hieromtrent. We zetten in samenspraak met de operatoren in op een zo maximaal mogelijke dekking.

De uitrol van glasvezelnetwerken, één van de grootste investeringen van het ogenblik in België, is een hoeksteen van de digitale ontwikkeling van ons land. Het is de ambitie om zo snel mogelijk in de uitbouw te voorzien van minstens een glasvezelnetwerk dat OPEN is en door alle Belgische burgers en bedrijven kan worden gebruikt.

Om een spoedige uitrol ervan te faciliteren, zodanig dat de achterstand ten opzichte van andere Europese landen wordt weggewerkt, willen we onnodige of vertragende factoren in de vergunningsprocedures met betrekking tot het openbare domein, in overleg met de bevoegde overheden worden in kaart brengen, ze toetsen op hun relevantie, en waar nodig wegwerken. In het verlengde van de recent gepubliceerde Europese Aanbeveling rond Connectiviteit, zullen we bekijken welke maatregelen genomen kunnen worden om investeringsomstandigheden te verbeteren, gericht op de versnelling van de uitrol en kostenverlaging van netwerken met een zeer hoge capaciteit (glasvezel) enerzijds en anderzijds op de creatie van een investeringsvriendelijke toegang tot het 5G-radiospectrum.

Alle mogelijke financiële incentives voor de uitrol en uptake van glasvezel moeten worden aangeboord. In het kader van het interfederaal investeringsplan zal daarom een voorstel uitgewerkt worden en voorgelegd bij Europa om ons land te ondersteunen bij de bedekking van rurale gebieden.

Het Next Generation plan van Europa biedt op dit vlak belangrijke opportuniteiten die we niet onbenut mogen laten.

Ook een gezonde concurrentie in de levering van netwerken en diensten is essentieel, dit bevordert het maatschappelijk welzijn en de economische ontwikkeling. Concurrentie is ook de motor voor het aantrekken van de nodige en duurzame investeringen voor de aanleg van de mobiele en vaste ultrasnelle breedband netwerken. Het BIPT zal in zijn centrale rol als de onafhankelijke federale regulator in de sector van de elektronische communicatie verder toezien op de ontwikkeling van de concurrentie op basis van de consistente toepassing van een juridisch stabiel kader en op basis van de kwaliteit, prijzen en innovaties in de sector.

Het bevorderen van de uitrol van performante infrastructuur is één van de pijlers van het Europees Wetboek voor elektronische communicatie. We zullen ook de pijlers van het bevorderen van de concurrentie en van het beschermen van de belangen van de eindgebruikers verder uitbouwen, overeenkomstig dat Wetboek. Een correcte omzetting van het Europees Wetboek voor elektronische communicatie in het nationale recht komt eraan. Een voorontwerp van wet werd inmiddels uitgewerkt en aan een publieke consultatie voorgelegd en zal zo snel mogelijk aan het Parlement worden voorgelegd. Daarbij streven we ernaar zo dicht mogelijk bij de Europese tekst aan te sluiten zonder evenwel de bescherming van de consument te verminderen t.o.v. de huidige wetgeving, waar mogelijk.

Het spreekt vanzelf dat er steeds over gewaakt wordt dat de investeringen op vlak van infrastructuur een wezenlijke bijdrage leveren aan het algemeen belang, onder meer op vlak van energie-efficiëntie, maatschappelijk welzijn, onderwijs, enz. Los van deze investeringen zal onderzocht worden in hoeverre we de huidige minimumsnelheid van 1 Mbps van de universele dienstverlening voor internet kunnen aanpassen aan de behoeften en kunnen verhogen.

2. Focus op veiligheid van de gegevens

Wat de beveiliging van telecominfrastructuren betreft, zal het naast de problematiek van de cyberveiligheid, ook nodig zijn om het crisisplan voor de telecomsector opgesteld door de bevoegde overheden (FOD Economie, BIPT, crisiscentrum, CCB...), te finaliseren.

Verder zal het, in samenwerking met de minister van Economie, de minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's en de Staatssecretaris voor Digitalisering, ook nodig zijn om bedrijven te sensibiliseren over de noodzaak voor elk van hen (zowel kleine als grote ondernemingen), om over een intern digitaal plan te beschikken. Specifieke nadruk dient gelegd te worden op de nichesectoren, zodat België in de technologische voorhoede blijft.

De FOD Economie zal daarnaast een communicatiecampagne voeren over het zich voorbereiden op een crisis die gericht is op de ondernemingen (inclusief de kmo's).

Het vertrouwen in de digitale omgeving moet worden vergroot. In de internationale context zullen we pleiten voor een coherent systeem van bescherming van telecomgegevens zodat de eindgebruiker evenveel vertrouwen kan krijgen in nieuwe vormen van communicatie als in de diensten aangeboden door de klassieke telecomoperatoren. Ieder initiatief dat aanbieders van nieuwe communicatiediensten aan dezelfde normen inzake bescherming van privacy onderwerpt, kan op onze steun rekenen. Aan het BIPT zullen we vragen om pistes te onderzoeken om SMS'ing tegen te gaan.

Ook op Europees vlak zal steun verleend worden aan alle initiatieven die ervoor zorgen dat de Europese ondernemingen niet worden bedreigd door buitenlandse dominante groepen die de juridische voorwaarden inzake mededinging, privacy en mensenrechten niet of minder respecteren.

In overleg met de collega's van Binnenlandse zaken en Justitie en de Premier zal een actieplan opgemaakt worden tegen alle vormen van cybermisbruik- en criminaliteit. Naar aanleiding van het arrest van het Europees hof van Justitie van 06/10/2020 betreffende de bewaring van verkeersgegevens door de operatoren zullen de desbetreffende bepalingen van de telecomwet dienen te worden aangepast. *(Er dient hierbij te worden gelet dat de gerechtelijke autoriteiten in staat zullen blijven om strafbare feiten te vervolgen en dat de inlichtingen- en veiligheidsdiensten de nationale veiligheid van het land kunnen waarborgen. Daarnaast zal bijzondere aandacht worden besteed aan de veilige inzet van 5G-technologie door de operatoren, gezien de risico's die sommige fabrikanten van deze apparatuur of diensten mogelijk kunnen vormen.)*

Ter ondersteuning van de federale datastrategie steunen we initiatieven om nieuwe cloudinfra-structuren te ontwikkelen die het delen van data tussen bedrijven en de openbare sector faciliteren, met inachtneming van Europese standaarden inzake gegevensbescherming en veiligheid.

3. Niemand blijft achter

Wat de digitale vaardigheden betreft, ligt België weliswaar iets boven het Europese gemiddelde, maar er is duidelijk een hoge nood aan geschoolde werknemers.

De situatie is des te zorgwekkender voor kmo's, aangezien zij die zeldzame profielen geen even aantrekkelijke condities kunnen bieden als de grote ondernemingen of andere staten. Dit kan duidelijk het vermogen van Belgische bedrijven aantasten om te innoveren en de opportuniteiten aan te grijpen die de digitalisering biedt, evenals het vermogen van België om zich te positioneren op het vlak van cyberveiligheid, artificiële intelligentie, big data, enz.

Als antwoord op deze vaststelling ga ik, samen met de Staatsecretaris voor Digitalisering een nieuw Digital Plan Belgium opstellen, waarbij het onder de vorige legislatuur gestarte plan geactualiseerd zal worden. Het zal van belang zijn om hier alle actoren van de digitale transitie, zowel publieke als private, bij te betrekken. Het moet daarin de ambitie zijn om ons land aansluiting te laten vinden met de top in Europa.

Ook zal dringend gewerkt moeten worden aan een plan om de digitale vaardigheden van de Belgen en de werknemers te vergroten. In overeenstemming met het regeerakkoord moeten we dus werken aan een actieplan om de digitale vaardigheden van burgers te verbeteren, teneinde de digitale kloof te verkleinen. We hebben gezien dat de intensieve digitalisering van diensten tijdens de coronacrisis helaas geleid heeft tot de uitsluiting van sommige mensen, in het bijzonder de ouderen die weinig kennis hebben over nieuwe technologieën. Naast de inspanningen inzake digitalisering blijven evenwel ook analoge alternatieven belangrijk. Zo zal er bekeken worden welke faciliteiten in postkantoren denkbaar zijn.

Anderzijds heeft België, dat het voortdurende tekort aan geschoolde werknemers in de digitale sector (STEM/ICT) en het lage percentage meisjes en vrouwen werkzaam in deze sector vaststelde, op 9 april 2019 de verklaring "Women in Digital" ondertekend.

Met de ondertekening van de verklaring van 2019 verbond België zich er in het bijzonder toe een nationale en intersectorale strategie te ontwikkelen, clichés in de media te bestrijden, een jaarlijks evenement te organiseren, statistieken te produceren,...

In België wees Agoria erop dat bij ongewijzigd beleid tegen 2030 584.000 banen niet zullen kunnen worden ingevuld voor een toegevoegde waarde van 60 miljard euro en dat 310.000 werknemers tegen 2030 zouden moeten worden omgeschoold om een verlies van 35 miljard euro aan banen te voorkomen. Het gaat dus om bijna 95 miljard euro (16,5 % van het bbp van België) die tegen 2030 op het spel zouden kunnen staan.

Gezien de aanzienlijke economische impact heeft de FOD Economie de werkzaamheden voor de ontwikkeling van een nationale en intersectorale strategie "Women in Digital" gecoördineerd. In dit kader kon er een eerste nationale strategieontwerp opgesteld worden na meerdere vergaderingen van een intersectorale werkgroep (leden uit de federale, gewestelijke en gemeenschapsoverheden, uit de academische en privé wereld, en de verenigingssector). Dit actieplan

moet zowel op federaal als regionaal niveau worden goedgekeurd, gezien het transversale karakter van de te nemen maatregelen.

De aanpak op vlak van consumentenbescherming situeert zich op twee assen, enerzijds de transparantie voor de consument verhogen zodat hij/zij met kennis van zaken zijn keuze kan maken en anderzijds de drempel voor het overstappen van de ene operator naar de andere operator zo laag mogelijk houden. In samenwerking met de Staatssecretaris voor Digitalisering en de Staatssecretaris voor Consumentenbescherming wordt deze aanpak verder uitgediept de komende jaren.

De creatie van sterke infrastructuur en concurrentie moet ook gepaard gaan met processen die het de eindgebruikers toelaten om gemakkelijk, vlot en met vertrouwen van operator te veranderen. We zullen het verslag van het BIPT betreffende de evaluatie van Easy Switch in 2019/2020 onderzoeken en de aanbevelingen van de regulator ter harte nemen die toelaten om deze doelstelling beter te realiseren ten aanzien van overstappen van internetdienst, tv-dienst en bundels van diensten.

De belangrijkste vernieuwing is de lancering in het voorjaar van de automatisch prijsvergelijker. Nu kan iedere burger op basis van zijn huidig profiel het meest geschikte aanbod op de markt terugvinden. Daarnaast heeft het BIPT haar dataportaal verder aangevuld met een overzicht van de belangrijkste statistieken van de telecommarkt in lijn met de federale promotie voor de open data aanpak.

De verschillende BIPT instrumenten (prijsvergelijker (bestetarief.be), kwaliteitsbarometer, mobiele en vaste Atlas kaarten, enz.) zijn nog onvoldoende bekend. Vandaar dat het BIPT in het najaar gestart is met een infocampagne. Aan het BIPT wordt gevraagd ook de volgende jaren deze informatiecampagne te zetten en de impact ervan te monitoren zodat indien nodig de sensibiliseringsinspanningen – al dan niet gericht op bepaalde doelgroepen – kunnen worden opgedreven. Het op te richten Kennis- en Leercentrum – waarin de operatoren een rol zullen spelen – zal hierbij ook worden ingezet.

Het regeerakkoord stelt een herziening van het systeem van sociale tarieven in het vooruitzicht. Er wordt in overleg met de bevoegde ministers en staatssecretarissen en met alle betrokken partijen samengezeten om het huidige systeem van sociale tarieven te beoordelen op zijn relevantie voor de toekomst en mogelijke alternatieve scenario's grondig te evalueren. De vereenvoudiging van veranderen van operator wordt hierbij vooropgesteld en automatische toekenning van sociale tarieven onderzocht, evenals de creatie van categorieën met specifieke voordelen. Ook slapende contracten verdienen onze aandacht.

De Covid19 crisis heeft nieuwe al dan niet tijdelijke kwetsbaarheden aan de oppervlakte gebracht. Online onderwijs kan slechts werken als er voldoende PC's beschikbaar zijn. We zullen kijken hoe we de scholen kunnen inschakelen om de noden op dit vlak te identificeren en het nodige materiaal op de juiste plaats te krijgen, in samenspraak met de regio's. Dit biedt de beste garanties op het vlak van juiste oriëntering van de middelen naar de behoeften, met de hoogste graad van bescherming van de betrokkenen. We zullen nagaan of Europese middelen

kunnen aangesproken worden voor deze pijler van sociale inclusie.

Om de huidige economische opportuniteiten, in het bijzonder op het vlak van Artificiële Intelligentie, die zich aanbieden aan te grijpen, is het ook belangrijk dat België een werkelijke nationale strategie inzake Artificiële Intelligentie uitwerkt die onze innovatiekracht onderschrijft en tegelijk onze burgers en ondernemingen beschermt tegen ongewenste neveneffecten. AI is een disruptieve technologie die een aanzienlijke impact zal hebben op de evolutie van de digitale economie en samenleving. Door de exponentiële groei van digitale data gecombineerd met de computerrekenkracht is AI een nieuw tijdperk ingegaan, wat uiterst gunstige vooruitzichten biedt voor de ontwikkeling van deze technologie en de implementatie ervan in vele sectoren van de economie en de samenleving.

De afdeling “Telecommunicatie en Informatiemaatschappij” van de FOD Economie heeft reeds aan een dergelijke strategie gewerkt in samenwerking met de Europese en regionale overheden. Samen met de Minister van Economie en de Staatsecretaris voor Digitalisering, ga ik voorstellen deze strategie te laten goedkeuren door de federale en regionale regeringen om ze in een echt nationaal actieplan om te zetten. Ook hier moeten de bedrijven en de academische sector gesteund worden om naar de bestaande Europese financieringen te zoeken, in het bijzonder in het kader van het Digital Europe Programme (DEP).

De kmo's en startups staan centraal in de ontwikkeling van de digitale economie om twee redenen: het zijn vooral startups die achter de belangrijkste digitale innovaties zitten, maar tegelijkertijd lopen kmo's gemiddeld achter bij de implementatie van digitale technologieën.

Samen met mijn collega belast met Digitalisering, ga ik een actieplan opstellen om de bedrijven, in het bijzonder de kmo's, in staat te stellen over te schakelen op de elektronische handel. De coronacrisis heeft tot een toename van de online aankopen door de Belgen geleid. De Belgische bedrijven moeten een sterkere positie in dit segment innemen tegenover de buitenlandse spelers, en hieruit ook voordeel halen. Het actieplan zal een globale aanpak en analyse van de talrijke aspecten (arbeidswetgeving, ruimtelijke ordening,...) omvatten waarmee de bedrijven actief in elektronische handel geconfronteerd worden de teneinde het e-commerce ecosysteem in België verder te optimaliseren en concurrentieel te maken t.o.v. onze buurlanden.

Er moet daarom een juridisch kader gecreëerd worden dat geschikt is voor de elektronische handel, de nieuwe technologieën en de nieuwe economische actoren.

In dit verband zullen wijde werkzaamheden m.b.t. het “Digital Services Act package” (DSA) van dichtbij volgen, die beoogt de e-Commerce richtlijn daterend van 2000 aan te passen aan de huidige economische en technische realiteiten, met een bijzondere aandacht voor het oorsprongsbeginsel, de aansprakelijkheidsregeling en de samenwerking van tussenpersonen, alsook ontwikkeling van maatregelen met betrekking tot de platformen die als gatekeepers optreden.

Binnen de schoot van de regering zullen we ook de werkzaamheden m.b.t. een belastingheffing op digitale diensten opvolgen, waarbij we, indien mogelijk, prioriteit geven aan een internationale overeenkomst. In samenwerking met de minister voor Mobiliteit zullen wij er daarnaast ook op toe-

zien dat deze toename van e-commerce op een ecologisch verantwoorde manier kan gebeuren.

De coronacrisis heeft ook veel publieke en private actoren ertoe aangezet hun digitaliseringsproces te versnellen, onder meer door het gebruik van gekwalificeerde vertrouwensdiensten om een maximale rechtszekerheid te waarborgen.

In deze context moeten er op federaal niveau passende beslissingen genomen worden om elke administratie uit te nodigen om ervoor te zorgen dat gekwalificeerde vertrouwensdiensten ter beschikking worden gesteld en worden gebruikt en de federale deelstaten uit te nodigen om dezelfde weg in te slaan. In die zin zullen we onderzoeken of de oprichting van een gedeeld federaal platform voor gekwalificeerde elektronische archivering meerwaarde kan bieden.

Het zal ook nodig zijn om de Europese werkzaamheden met betrekking tot de herziening van de verordening eIDAS 910/2014 te volgen, in het bijzonder over de oprichting van een Europees eID die zou kunnen concurreren met de identificaties die dienstverleners aan de andere zijde van de Atlantische Oceaan bieden (Facebook, Google, enz.).

Dit zal gebeuren in samenwerking met de Minister van economie ook bevoegd voor die belangrijke wettelijke aanpassingen.

Om deze ambitieuze projecten te realiseren, zal de algemene afdeling “Telecommunicatie en informatiemaatschappij” van de FOD Economie snel moeten worden versterkt, waardoor België eindelijk een administratie zal hebben die belast is met telecommunicatie.

Ten slotte is het ook belangrijk om de effectiviteit van de genomen maatregelen te meten. Daarom zullen we ervoor zorgen dat de monitoring van de genomen maatregelen wordt opgenomen in de barometer van de informatiemaatschappij die jaarlijks door de FOD Economie wordt gepubliceerd.

Al deze maatregelen, in combinatie met een nauwe samenwerking met de gefedereerde entiteiten, moeten toelaten dat België slaagt in zijn digitale transitie naar een efficiëntere en inclusievere samenleving. Omwille van het belang van deze inspanningen, zal het parlement geïnformeerd worden bij elke belangrijke beslissing van de Telecomraad op Europees niveau.

Overheidsbedrijven

De voorbeeldfunctie van autonome overheidsbedrijven op vlak van sociale dialoog met personeel, permanente opleiding, duurzaamheid en, diversiteit, beheer van transformatieplannen, corporate governance zullen we voluit ondersteunen. Zo streven wij onder meer naar een genderevenwicht in de bovenste geledingen van deze bedrijven.

Overheidsbedrijven zijn performant, innovatief, laagdrempelig en stellen de klant centraal. We zullen de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat zij kunnen voorzien in hun essentiële opdracht van openbare dienst zodat de dienstverlening op maat van elke burger kan

blijven uitgebouwd. Innovatieve ideeën, die daarenboven een sociale agenda dienen, zoals het voorzien van gratis WiFi in publieke gebouwen, worden daarbij onderzocht.

Openbare taken en minimumeisen van overheidsbedrijven worden gedetailleerd gemeten en vastgelegd in wetgeving en sanctioneerbare beheerscontracten die we met elk overheidsbedrijf zullen afsluiten. De bevoegde overheidsinstanties beschikken over de nodige opvolgingscapaciteit. In sectoren met weinig concurrentie wordt de bescherming van de consument en KMO's versterkt. Betreffende de postale wetgeving zullen de nodige aanpassingen aangebracht worden in de uitvoeringsbesluiten ter uitvoering van de nieuwe postwet van 26 januari 2018 de welke nog niet zijn aangepast aan deze wet.

Overeenkomstig het regeerakkoord zorgen we ervoor dat de financiële participaties van de overheid zullen worden gecentraliseerd bij overheidsbedrijf Federale Participatie en Investeringsmaatschappij (FPIM), dit om het aandeelhouderschap van de diverse bedrijven waarin de Belgische overheid participeert te professionaliseren.

Wat betreft Proximus, waarborgen we dat Proximus kan blijven instaan voor een duurzame economische ontwikkeling voor innovatie en voor een verantwoordelijk en inclusief personeelsbeleid dat zich toespitst op de competentieontwikkeling van alle medewerkers en stakeholders. Daartoe wordt onderzocht of de bepalingen van de wet 1991 kunnen worden gemoderniseerd.

Proximus is een belangrijke speler in de ontwikkeling van de telecommunicatie en de digitale omgeving. Daarom zal het een grote rol spelen bij de ontwikkeling van het glasvezelnetwerk met het oog op een snellere en efficiëntere uitrol en om tegemoet te komen aan de behoeften van gezinnen en ondernemingen.

Proximus kondigde einde 2016 een miljardeninvestering aan op lange termijn om het supersnelle fibernetwerk uit te rollen in heel België. Eerder dit jaar besliste Proximus een aanzienlijke versnelling en uitbreiding van zijn fiberprogramma te realiseren. Dankzij deze uitbreiding zullen 4,2 miljoen woningen en bedrijven kunnen worden aangesloten op fiber, wat neerkomt op een fiberdekking van ongeveer 70%. Als minister zal ik erop toezien dat de vooropgestelde investeringen in haar glasvezelnetwerk en het 5G-netwerk effectief uitgevoerd zullen worden, en dat zo snel en volledig mogelijk het gehele grondgebied gedekt wordt, steeds voor ogen houdend de grote en primordiale rol dat het bedrijf hierin zal dienen te spelen. Als overheids- en hoofdaandeelhouder willen we er mee voor zorgen dat deze essentiële infrastructuur en dienstverlening op termijn voor alle burgers toegankelijk is, ook in dunner bevolkte gebieden. Waar nodig wordt overleg gepleegd met andere bestuursniveaus, waaronder in de eerste plaats de regio's.

Wat betreft Bpost, stellen we vast dat de dienstverlening van Bpost de voorbije jaren flink is geëvolueerd. De volumes voor brievenpost kennen een belangrijk dalend de voorbije jaren, terwijl e-commerce een steeds hogere vlucht neemt. De toekomst van Bpost als leverancier van de universele postdienst, als pakjesbezorger en als onderneming actief in de e-commerce logistiek is nauw verbonden met de voorwaarden voor een soepele overgang naar de nieuwe behoeften van klanten en burgers. Studies van het BIPT die de gewijzigde behoeften van postdiensten in kaart brengen, kunnen als basis en expertise helpen om het wetgevend kader

van de postsector hieraan aan te passen en de postoperatoren in staat stellen om hun producten en diensten op een meer optimale manier af te stemmen op de wensen van de klant en op duurzame wijze in te vullen.

Ten eerste verwachten wij economische duurzaamheid. Dat houdt in dat een overheidsbedrijf resultaten haalt die een gezonde, stabiele en toekomstgerichte bedrijfsvoering mogelijk maakt, met voldoende eigen financiële middelen voor de investeringen die nodig zijn om toekomstbestendig te zijn. In het beheerscontract met Bpost zal hier aandacht voor zijn.-

Verder verwachten wij van een overheidsbedrijf dat zij producten en diensten ontwikkelt die onze ondernemers, klein en groot, toelaten om te groeien en klanten te bereiken in een wereld die in sneltempo digitaliseert. De lockdown in de lente van dit jaar heeft aangetoond dat het voor vele ondernemers – ook zij die hoofdzakelijk lokaal actief zijn - noodzakelijk is om online actief te zijn om de aansluiting met hun klanten te behouden. Bpost kan een sleutelrol spelen in het promoten van lokaal winkelen, als ook in het ondersteunen van KMO's in het uitbouwen met een eigen e-commerce-activiteit. Verder draagt lokaal winkelen niet enkel bij aan de economische relance, het vermindert ook de ecologische voetafdruk en garandeert de werkgelegenheid in eigen streek. We verwachten van Bpost en andere overheidsbedrijven dan ook dat zij diensten en producten ontwikkelen die onze ondernemers toelaten om een eigen webshop op te starten en te beheren, vanaf de bestelling tot de levering. We kijken er daarom ook naar uit om de kennis en knowhow die Bpost in de VS met Radial en in Nederland met Active Ants heeft verworven verder te ontwikkelen in België en in Europa en ter beschikking te stellen van onze ondernemers én gebruikers voor wie de kwaliteit van dienstverlening van bestelling tot levering cruciaal is.

Daarnaast verwachten we sociale duurzaamheid. Niemand mag achterwege blijven, ook niet omdat hij weinig digitaal vaardig is. Een essentieel element van het regeerakkoord is dat de publieke dienstverlening voor iedereen toegankelijk moet blijven, ook voor de burgers met weinig digitale vaardigheden en mindervaliden. In het kader van het nieuw beheerscontract zal de regering bekijken hoe Bpost hiertoe kan bijdragen, in het bijzonder via haar netwerk van postkantoren. Daartoe zal een bevraging van een representatief staal van burgers georganiseerd worden om te achterhalen welke dienstverlening zijn plaats kan hebben binnen dit net van postkantoren en -diensten en wordt de klantentevredenheid regelmatig gemeten. De maatschappelijke rol van het postkantoor van de toekomst wordt op die manier in kaart gebracht en vormt integraal onderdeel van de onderhandelingen over het nieuwe beheerscontract. In elk geval zullen we erop toezien dat elke burger via de postkantoren nog steeds fysiek toegang heeft tot een basisaanbod aan bankdiensten, nu banken hun netwerk aan bankkantoren drastisch terugschroeven. Ook de toegang van personen met een beperking tot de gebouwen van bpost, blijft een aandachtspunt in het nieuwe beheerscontract. Tot slot erkennen we hier ook de sociale rol die een postbode kan spelen in de strijd tegen vereenzaming. De mogelijke invullingen en uitbreidingen van die rol en de samenwerkingen die daarvoor uitgebouwd zouden kunnen of moeten worden, bijvoorbeeld met de lokale OCMW's, worden onderzocht.

Sociale duurzaamheid speelt uiteraard ook ten aanzien van het eigen personeel. We verwachten van Bpost een dynamisch en inclusief personeelsbeleid met aandacht voor loopbaanmogelijkheden, absentiebeleid, ontwikkelingskansen en mogelijkheden tot telewerk. Harde

concurrentie op de pakjesmarkt zorgt er helaas voor dat sociale normen onder druk komen staan. In samenwerking met de minister van Werk en de minister belast met Fraudebestrijding en met onze buurlanden op het niveau van de Europese Unie werken we aan een sociaal gelijk speelveld. Wat betreft het rekruteringsbeleid, zal er bij bpost aangedrongen worden om, niettegenstaande het internationale karakter van het bedrijf, vacatures voor de Belgische zetel ten minste ook in het Nederlands en Frans blijvend ter beschikking te stellen.

Last but not least wordt ecologische duurzaamheid verwacht. Om een leefbare toekomst te garanderen is er geen alternatief dan om onze CO₂-uitstoot snel en aanzienlijk te verminderen. Zo vormt bpost via de verduurzaming van zijn aanzienlijke infrastructuur en wagenpark een partner in de strijd tegen de klimaatopwarming.

Het komt er op aan de impact van de economische activiteit op het milieu te minimaliseren zonder de economische groei af te remmen. De manier om de doelstelling van nul CO₂-uitstoot tegen 2050 te bereiken is het transformeren van onze productie-, transport- en consumptiepatronen.

De zeer belangrijke ontwikkeling van de e-commerce en het bijgaande pakjestransport wegen zwaar op onze ecologische voetafdruk, of het nu gaat om mobiliteit, luchtkwaliteit of CO₂-uitstoot. Nog te vaak wordt eenzelfde straat op eenzelfde dag door meerdere pakjesleveranciers aangedaan, met de negatieve gevolgen van dien op het milieu en de mobiliteit. We zullen de middelen en voorwaarden ontwikkelen om de sector ertoe aan te zetten zijn milieuvoetafdruk structureel te verminderen. Door af te stappen van een systeem dat grotendeels gebaseerd is op thuislevering, en volop in te zetten op een systeem van duurzame stadsdistributie, beogen we een betere balans tussen klantvriendelijkheid en duurzaamheid. Bpost neemt hier het voortouw in door na te denken over alternatieven als ophaalpunten aan het begin van een wijk of gedeelte van een stad, bundelen van leveringen of groene stadsdistributie. Het verder uitbouwen van een netwerk aan alternatieve postpunten en een gedeeld gebruik binnen de sector van alternatieve leveringsmogelijkheden zoals lockerinfrastructuur, worden aangemoedigd. Proefprojecten zoals in Mechelen kunnen op onze steun rekenen. De mogelijkheden om de zogenaamde 'last mile' minder vervuilend te maken worden onderzocht in overleg met mijn collega bevoegd voor Mobiliteit.

Tot slot blijft ook spoorveiligheid een permanente bekommernis. De Dienst Veiligheid en Interoperabiliteit van de Spoorwegen (DVIS) waakt over de correcte toepassing van de regelgeving omtrent veiligheid en interoperabiliteit. Het Onderzoeksorgaan voor Ongevallen en Incidenten op het Spoor (OOIS) heeft dan weer als opdracht de oorzaken van ongevallen en incidenten te analyseren en aanbevelingen te formuleren aan de sector.

Een grote uitdaging inzake spoorveiligheid en interoperabiliteit is de installatie van ETCS, zowel op de infrastructuur als op het rollend materieel. De minister van Mobiliteit stuurt de uitrol ervan en DVIS speelt een cruciale rol voor wat betreft de toelatingen.

Het wetsontwerp tot omzetting van de technische pijler van het 4e spoorwegpakket en het ontwerp van de koninklijke uitvoeringsbesluiten, die het kader vormen voor het toekomstig functioneren van de sector, waaraan DVIS heeft bijgedragen, moeten zo snel mogelijk worden

aangenomen en ik zal deze procedure dan ook ten volle steunen. België is sinds 2015 eveneens van start gegaan met een vermindering van zijn nationale veiligheidsvoorschriften in overeenstemming met de Europese vereisten. Ook hieraan heeft DVIS bijgedragen op basis van zijn technische expertise. Ik zal ook de afronding van dit plan steunen, in het bijzonder voor wat betreft bepaalde Koninklijke Besluiten, die zo snel als mogelijk moeten goedgekeurd worden.

DVIS zal blijven functioneren in een geest van dialoog, constructieve samenwerking en begeleiding van de sector.

Naast werkgroepen of thematische ondersteuning vindt deze samenwerking plaats in het kader van het veiligheidsoverleg dat DVIS minstens één keer per jaar moet organiseren en dat het mogelijk maakt om verschillende thema's in verband met spoorveiligheid te behandelen en de betrokken actoren een stem te geven.

Voor wat betreft de analyse van ongevallen en incidenten blijven we werken aan de voortdurende verbetering van de databanken om permanent aangepaste en geactualiseerde informatie te bekomen. Het doel op korte en middellange termijn is een betere aanwending van de beschikbare gegevens.

De bevindingen van het OOIS worden sinds 2020 op een nieuwe, toegankelijke site gepubliceerd. Er wordt verder geïnvesteerd in deze site en in de communicatieprocedures tussen de verschillende actoren in het spoorverkeer.

Conclusie

Op deze manier willen wij in 2021 en de volgende jaren werken aan een digitalisering die ons land in het koppeleton houdt wereldwijd, zonder zij die digitaal minder onderlegd zijn te vergeten. De overheidsbedrijven vormen samen met de federale overheid de frontlinie van onze maatschappij en handelen vanuit hun voorbeeldrol op een duurzame en toekomstgerichte wijze. De innovatiekracht die ons land kenmerkt, blijft bij uitstek zijn plaats houden in deze bedrijven en kan steeds op onze steun rekenen.

De minister van Ambtenarenzaken,
Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post,

Petra DE SUTTER